

עפ"ת 76802/01/19 - שי גודקאר - נוכח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 76802-01-19 גודקאר נ' מדינת ישראל 06 מרץ 2019
לפני כב' השופט רענן בן-יוסף
המערער שי גודקאר - נוכח
ע"י ב"כ עוה"ד אבי דוויק ויורי ברנט
נגד מדינת ישראל
המשיבה ע"י ב"כ עו"ד עמית שלום לייזרוביץ

פסק דין

על פי מצוות סעיף 218 לחסד"פ [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: "**חסד"פ**) אודיע כי מצאתי לזכות את המערער בדיון.

1. נגד המערער הוגש בבית המשפט השלום לתעבורה בתל אביב-יפו (כב' השופט הבכיר י. ויטלסון (להלן: "**בית משפט קמא**")) כתב אישום אשר ייחס לו עבירות לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה התשל"א - 1971 (להלן: "**הפקודה**") - חבלה של ממש ועבירות של התנהגות הגורמת נזק ונהיגה בחוסר זהירות על פי תקנות 21(ב)(2) ו-21(ג) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "**התקנות**").

בפרק העובדות של כתב האישום נאמר כי ביום 01.11.16 בסמוך לשעה 11:20 בנהגו אוטובוס ציבורי של חברת דן בבית החולים שיבא בתל השומר עצר בתחנה להוריד נוסעים.

נוסעת בשם ג'וזיאן כהן ילידת 1944 (להלן: "**הנוסעת**") או "**הנפגעת**") החלה לרדת מהאוטובוס מהדלת האחורית, והנאשם בחוסר זהירות וללא שנתן תשומת לב לדרך, מבלי שנקט בכל האמצעים להבטחת שלום הנוסעים, סגר דלת האוטובוס האחורית בטרם סיימה הנוסעת לרדת - והנוסעת נפלה החוצה על המדרכה עם רגל ימין על הכביש. הנאשם לא הבחין בנפילת הנוסעת, החל בנסיעה ועלה עם גלגל האוטובוס על רגלה של הנוסעת. לנפגעת נגרמה בתאונה חבלה של ממש בכך שנגרמו לה "**שברים מרוסקים ברגל עם פגיעה בכלי הדם, הרגל נקטעה מתחת לברך**".

2. בתשובתו לאישום הודה המערער באמצעות בא כוחו בנהיגה באוטובוס בזמן ובמקום, אך כפר באחריותו לתאונה ובעובדות שתיארו את אופן התרחשותה.

3. לאחר שמיעת הראיות וסיכומי הצדדים הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות שיוחסו לו.

בגזר הדין נגזרו על המערער שלוש שנות פסילה בפועל מלהחזיק רישיון נהיגה, פסילה מותנית ומאסר מותנה וכן פיצוי בסך 7,500 ₪ לנפגעת.

4. הערעור שבפניי נסוב הן על הכרעת הדין המרשיעה והן על חומרת העונש - משלא צורפה הנפגעת כמשיבה - אין ערעור על רכיב זה של גזר הדין.

5. בהכרעת דינו אימץ בית משפט קמא את עדותה של הנוסעת בקובעו "לאור העובדה כי אני מייחס אמון מוחלט לעדות הנוסעת הנפגעת, ג'וזיאן, שעדותה הייתה סדורה, עניינית, ולא מצאתי בה סתירות, ולעדות בעלה באשר למנגנון ואופן דרך התרחשות התאונה, כאשר אני מאמין לעיקר עדותם, כי הנוסעת נפלה תוך כדי ובמהלך הירידה מכבש האוטובוס...".

בעדותה העידה הנוסעת, כפי שהעיד בעלה שהאוטובוס החל בנסיעה עם דלתות פתוחות והיא נזרקה החוצה וגלגלו דרס את רגלה.

חיזוק לעדות הנוסעת ובעלה מצא בית משפט קמא בעדות שתי נוסעות נוספות אשר ירדו מהאוטובוס מדלתו הקדמית, אשר שמעו את סגירת הדלת האחורית ואת הצעקות שעלו בשל האירוע.

6. מנגד בית משפט קמא דחה מכל וכל עדות של בוחן המשטרה, בני פרידמן, שהעיד כעד תביעה, שערך ניסוי שתועד בווידיאו (ת/22, ת/23) ומסקנתו הייתה חד-משמעית, כי גרסת הנוסעת אינה אפשרית בשל כך שהאוטובוס המצויד בחיישנים המונעים זאת, לא יכול היה לפתוח בנסיעה אלא לאחר שדלתותיו סגורות.

בעמ' 7-9 להכרעת הדין מנה בית משפט קמא שורת מחדלי חקירה שהצביעו על חקירת משטרה רשלנית ביותר, הן באשר לתחקור עדים אפשריים, הן באשר לאופן עריכת ניסוי שערך הבוחן, הן בשל שהחקירה לא בדקה האם נערך שינוי באוטובוס בששת הימים שחלפו בין התאונה לבין עריכת הניסוי ועוד.

7. כן עמד בית משפט קמא בהכרעת דינו על ההתפתחות בגרסת הנאשם (המערער) אותה דחה וקבע בהכרעת הדין שמסר שלוש גרסאות שונות באשר למיקום הנוסעת בעת שהחל בנסיעתו. בראשונה אמר שחלפו 2-3 שניות מהרגע שבו פתח בנסיעה ושמע קריאה של נוסעים כי נוסעת נפלה, בשנייה אמר שלאחר שירדה נשארה לעמוד על המדרכה בצמוד לאוטובוס והתחיל בנסיעה קדימה ואולי אחרי שני מטרים אולי פחות צעקו לו נוסעים בתוך האוטובוס שאישה נפלה, ובהביטו במראה ראה שהייתה קרובה מאוד לאוטובוס, אך לא נגעה בו.

בגרסתו השלישית בעדותו בבית המשפט הרחיק הנאשם את הנוסעת למרחק אמה מהאוטובוס בטרם החל בנסיעתו.

8. בערעור על הכרעת הדין עמד הסניגור על כך שגרסתו של המערער בפני בית משפט קמא לא נסתרה ואף נתמכה באופן גורף על-ידי מומחה התביעה. האחרון שלל את האפשרות של תחילת נסיעה בטרם סגירת הדלתות האחוריות של האוטובוס כטענת הנוסעת וכן שלל סגירת דלת על נוסע היוורד בדלת האחורית.

כן טען ב"כ המערער כנגד קביעות המהימנות שקבע בית משפט קמא, הן של עדות התביעה והן של הנאשם, והצביע על כך שקביעותיו של בית משפט קמא על התפתחות בגרסת הנאשם אינה נכונה וכי גרסתו הייתה לאורך כל הדרך עקבית וקוהרנטית, כי לא יצא לנסיעה לפני שהדלתות היו סגורות, לפני שהנוסעת כבר עמדה על המדרכה וכי לא היה מגע בינה לבין האוטובוס בעת שהחל בנסיעה.

9. המדינה תומכת בטענה בעת הדיון בפסק דינו של בית משפט קמא על כל חלקיו. עסקינן, כך המדינה, בקביעות עובדה מבוססות ממצאי מהימנות של בית משפט קמא שאין לערכאת הערעור להתערב בהן. קביעותיו של בית משפט קמא באשר למחדלי החקירה נכונות הן ועל ההגנה היה הנטל להוכיח שהתאונה התרחשה שלא ברשלנות של המערער. חובת הזהירות בנסיבות בהן נוסעת מבוגרת המתקשה בהליכה ברדתה מאוטובוס היא מוגברת והמערער התרשל בכך שהיא נדרסה על-ידי האוטובוס, אפילו נסיבות התרחשותה של התאונה אינן מתיישבות עם עובדות כתב האישום.

10. שלא כדעתו של בית משפט קמא הנני סובר שקיים לפחות ספק סביר באשמתו של המערער.

התביעה הציגה בפני בית משפט קמא שני קווי ראיות, שתי אפשרויות שונות באשר לאופן התרחשות התאונה - שני קווים אלה מקבילים או סותרים זה את זה. בכך הציגה המדינה באופן מובנה אפשרות סבירה, כי התאונה התרחשה לאחר שהנוסעת כבר ירדה מהאוטובוס, דלתותיו נסגרו ואז באופן שלא ברור משום שלא הוכח כיצד, נפלה ורגלה נדרסה על-ידי גלגל האוטובוס. בהציגה האפשרות שהועלתה על-ידי הבוחן כרסמה המדינה באמינות התזה האחרת שהציגה לבית המשפט, התזה המבוססת על עדות הנפגעת.

התביעה עצמה בראייתה הציגה בפני בית משפט קמא אפשרות סבירה (בעדות הבוחן) שגרסת התביעה האחרת והמושמעת מפי הנוסעת, שהנוסעת נפלה מהאוטובוס דרך דלתותיו הפתוחות כשהוא נוסע - בלתי-אפשרית.

11. בית משפט קמא קבע שהחקירה הייתה רשלנית. זקיפת מחדלי חקירה לחובת הנאשם - המערער, מעוררת קושי. סוגיית מחדלי החקירה סוכמה היטב בע"פ 2840/17 **נתנאל נ' מדינת ישראל** (04.09.18), וכך נאמר שם:

"נקודת המוצא ידועה: מטרתה של החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו" (ע"פ 10596/03 בשירוב נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (4.6.2006)). יחד עם זאת, "מחדלי החקירה אין בהם כשלעצמם כדי להביא לזיכוי של נאשם, אם חרף מחדלי החקירה הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו בעבירות שיוחסו לו" (דברי בע"פ 8441/11 סולימאן נ' מדינת ישראל, פסקה 24 והאסמכתאות המובאות שם (24.9.2012); כמו כן ראו: ע"פ 8187/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 38 (19.8.2013) (להלן: עניין פלוני)). "השאלה אותה נדרש בית המשפט לבחון היא האם מחדלי החקירה מקימים חשש כי הגנתו של הנאשם קופחה, מכיוון שנוצר לו קושי להתמודד עם חומר הראיות נגדו או להוכיח את גרסתו שלו" (ע"פ 2694/14 חדאד נ' מדינת ישראל, פסקה 89 לפסק הדין של השופט (כתוארו אז) ס' ג'ובראן (6.9.2016); כמו כן ראו: ע"פ 4226/11 אבו חדיר נ' מדינת ישראל, פסקה נב (15.2.2016)). נפקותו של מחדל החקירה תלויה אפוא, "בתשתית הראייתית שהניחה המאשימה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והמסקנות תלויות בנסיבותיו של כל עניין ועניין" (עניין פלוני, פסקה 38)".

אותם מחדלי חקירה עליהם הצביע בית משפט קמא בכך שלא נעשה ניסיון של ממש לאתר עדים לתאונה כפי שניתן היה לעשות, לבחון לעומק את המנגנון המונע נסיעה כאשר הדלתות פתוחות (בלם התחנה), האפשרות שמא בין התאונה לבין בדיקת האוטובוס נעשה שינוי בו, בחינת השאלה מה הקשר בין הנפילה לדריסה, בחינת האפשרות שנתפס בגד (או חלקו) של הנוסעת בדלתות, כולן נקודות נכונות וחשובות, אך החקירה בידי התביעה, התביעה צריכה הייתה בהשלמת חקירה לבחון סוגיות אלו ומשלא נבחנו המוצדק להניח מחדלים אלו לפתחו של המערער? תמהני.

אף עם קיומם של אותם מחדלי חקירה, בחקירה שנעשתה על-ידי הבוחן הוצגה בפני בית משפט קמא תזה ראייתית מעוגנת בראיות מוצקות למדי, הסותרות את הנטען על-ידי הנוסעת אין מדובר באפשרות רחוקה, ספקולציה שאינה מבוססת ראיות.

12. הנני מוצא בנסיבות מקרה זה גם קשיים נוספים ומשניים. גרסת הנוסעת ובעלה אינה מתיישבת עם עובדות כתב האישום המניח כי המערער סגר את הדלת האחורית של האוטובוס בטרם סיימה הנוסעת לרדת ממנו.

על בית המשפט היה לשאול עצמו האם מתקיימים יסודות סעיף 184 לחסד"פ בטרם הוא מרשיע בעובדות שונות שהוכחו לדעתו מאלה הנטענות בכתב האישום ולא עשה כן. (אומר עם זאת שאין חשש בנסיבות תיק זה שלא ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן כפי שאישר בא כוחו לשאלתי בעת הדיון). בית משפט קמא לא שם לבו אף לקשיים שבעדותן של העדות ראובני רות ומור ויטה, בהן מצא תמיכה לעדויות הנפגעת ובעלה, שהעידו בעיקר על סמך התרשמותן הסובייקטיבית באשר למרחק הזמנים שבין סגירת הדלת הקדמית מאחוריהן ותחילת הנסיעה (שתיהן העידו בביטחון שהן היו כל אחת בנפרד הנוסעות האחרונות שירדו מהדלת הקדמית והדלת נסגרה מאחוריהן). עולה מעדותן באופן ברור שתוצאות התאונה הביאו אותן למחשבה שנפילת הנוסעת הייתה תוצאה של נסיעה הנהג כשהדלת האחורית פתוחה (פרוטוקול בית משפט קמא עמ' 5 ש' 30, עדות העדה מור ויטה).

13. אומר שאפשר בהחלט שקביעתו של בית משפט קמא, שהתאונה התרחשה כפי שנקבע על-פי עדויות העדים בשר ודם ששמע והאמין להן נכונה, אך אפשרות זאת נפגעת לפחות ברמה של יצירת ספק סביר העולה מעדותן של הבוחן, בבדיקה שנעשתה כפי שנעשתה על-ידי מומחה התביעה, שסיבת נפילת הנפגעת ודריסת רגלה נעשתה בדרך שאין לנאשם אחריות לה.

צר מאוד על פגיעתה הקשה, קשה מאוד של הנוסעת, הלב דואב, אך הטלת אחריות על הנהג, למרות הספק הסביר באשמתו, לא יהיה בה כדי להביא מזרז לפגיעתה.

14. לא שוכנעתי כפי ששוכנע בית משפט קמא, שעדותו של המערער בפניו בהשוואה לשתי גרסאותיו בחקירה הייתה גרסה כבושה, מתפתחת או משופרת. יש לשים אל לב, גרסתו הראשונה (ת/22) נמסרה בצמצום בטופס מובנה של הודעה על תאונת דרכים, גרסתו השנייה בחקירה באזהרה (ת/1) ועדותו בבית המשפט בעיקרן קוהרנטיות ולא מתחמקות. השינויים בהן מינוריים לחלוטין ועיקר שבכולן הוא אומר חד משמעית שהחל ליסוע רק משנסגרה הדלת האחורית משראה שהנפגעת עומדת על המדרכה ואין מגע בינה לבין האוטובוס.

15. לטענת התביעה באשר להעברת הנטל הראיתי אל המערער להוכיח ש"בלם התחנה" עבד היטב באוטובוס, אחרי שטען זאת בראשית החקירה וטענתו נבדקה ונמצאה נכונה בחקירה, אין לי אלא לומר שגם בעבירות רשלנות, אף בעבירות "אחריות קפידה" נטל השכנוע במשטר חזקת החפות של שיטתנו על כתפיה של המאשימה מונח.

16. בשל כל הטעמים שמניתי הנני סובר של מחמת הספק הסביר באשמתו של המערער יש לזכותו ומשזו מסקנתי אין מקום להידרש לערעור על גזר הדין.

ניתן והודע היום, כ"ט אדר א' התשע"ט, 06 מרץ 2019, במעמד הנוכחים.

רענן בן-יוסף, שופט